

תערוכות המים החדשות בירושלים

בשיתוף פעולה עם חברת "מקורות" תיפתח בספטמבר 2010 התערוכה "דרך המים", במוזיאון המדע בירושלים. התערוכה כוללת אשכול של שלוש תערוכות מים חדשות ומעבדת מים אינטראקטיבית. במוזיאון כבר מוצגת מסוף שנת 2009 תערוכה נוספת בנושא המים – "לגעת במים". השתתפות "מקורות" בתערוכה מסייעת לחשוף בצורה מרתקת וחוייתית את האתגרים העומדים בפני משק המים בישראל ואת פעילות החברה, המספקת מים איכותיים לשתיה ולחקלאות, תוך שמירה על המים כמשאב לאומי. התערוכה מאפשרת למבקרים להכיר את מגוון התהליכים שעוברים המים - החל במקורות המים השונים ועד שהם מגיעים לברזים בבית, לחקלאות ולתעשייה. כן מוצגים מחקרים חדשניים, פיתוחים טכנולוגיים ומיצגים בתחום המים. המיצגים תוכננו בעזרתם המקצועית של עובדי חברת "מקורות".

בעונת החגים הבאה עלינו לטובה אפשר לבלות זמן איכות עם חברים, ילדים ומשפחה. [מוזיאון המדע בירושלים](#) מציג את אחד הנושאים המרתקים והחשובים ביותר בישראל. המבקרים במוזיאון ייהנו מארבע תערוכות וממעבדת מים אינטראקטיבית. הם יעברו בין מסלולי הובלת המים השונים, יעסקו באופן פעיל בפיתרונות טכנולוגיים של סינון, יכירו את חשיבות בדיקת איכות המים, הובלת מים, התפלה, טיפול בשפכים והשבת קולחים ועוד.

להלן פירוט קצר של כל אחת מהתערוכות שיוצגו במוזיאון:

תערוכת "מקורות המים"

כולם פותחים את ברז המים הממלא את הצרכים היומיומיים: שתייה, מקלחת, השקיית גינה, הדחת אסלה וכדומה. פעולת פתיחת הברז אמנם אינה יוצאת דופן, אך תערוכת **מקורות המים** ממחישה את הדרך הארוכה של המים - החל במאגרים השונים, דרך נקודות הביקורת, הטיפולים, בדיקות האיכות ועד לברזים בבית.

תערוכת "מקורות המים" עוקבת אחר מסלולי המים העיקריים בארץ, וממחישה באמצעות מיצגים והפעלות את שלבי הטיפול במי הכנרת, במי תהום, במי ים ובמי שפכים. בנוסף מציגה התערוכה אמצעים טכנולוגיים לחיסכון במים, ומרחיבה על נושא החיסכון בצריכת המים הביתית בדרך ייחודית ומהנה.

עוד בתערוכה סדנאות והדגמות בנושאים שונים כגון: תכונות המים, מדדים לאיכות מים ותהליכי טיפול במים הנשאבים מהכנרת עד שהם מגיעים לבתים. המבקרים מכירים מקרוב את המושג "מים קשים" וכיצד קובעים את "קושי" המים, לומדים על מים עכורים ונחשפים לחיות המוצאות זיהומים במים ומסייעות בניקיונם.

תערוכת "מים בירושלים"

תערוכת "מים בירושלים" מציגה את המים כמנוף לצמיחה עירונית, ומראה את הקשר הישיר בין אספקת המים לירושלים לבין גודל האוכלוסייה בעיר בתקופות שונות. התערוכה כוללת סקירה היסטורית של מקורות המים, ומוצגות בה טכנולוגיות ששימשו להובלת המים לעיר, מתקופת בית ראשון ועד ימים אלה.

ייחודה העיקרי של התערוכה הוא בתיעוד ההיסטורי הנדיר שהיא מציעה. בין היתר יש בה קטעי עיתונות, מסמכים אותנטיים, תמונות ישנות ואביזרים המתארים מאורעות מחיי היישוב. התערוכה חושפת כיצד חוצבי נקבת השילוח מצאו את דרכם ללא מצפן מה עלה בגורל בורות המים העתיקים; כיצד התקלחו בתקופת המצור; ומדוע הבריטים לא סמכו רק על כוח הכבידה בבואם להעביר מים ממקום למקום.

בנוסף, יכולים המבקרים ליהנות משימוש ב**חורבסט**, מכשיר ששימש לבניית אמות המים העתיקות, וממשחק מחשב ייחודי באמצעותו יתנסו בניהול שנתי של משק המים הישראלי.

תערוכת "חוקרים מים"

שני שלישים משטח כדור הארץ מכוסים במים, אך רק פחות מאחוז הם מים מתוקים הראויים לשתייה. בשל הגידול המתמיד באוכלוסייה צריכת המים גדלה, אך זמינות המים ואיכותם פוחתת. עקב כך, החיפוש אחר מקורות מים איכותיים נוספים הוא מאבק קיומי הדורש התייחסות רצינית ותמידית.

בשל מיקומה באחד האזורים הצחיחים בעולם, צברה ישראל ניסיון וידע רב בכל הנוגע להתמודדות עם מחסור במים. טכנולוגיות המים הרבות שפותחו במשך שישים שנות קיומה הן מקור גאווה, המוכר ומשווק לעולם כולו. גם בעשור השני של המאה ה-21 ממשיכה ישראל להוביל, לחקור ולפתח פתרונות וטכנולוגיות מים.

בתערוכת "**חוקרים מים**" תוכלו להכיר מקרוב חמישה [מחקרים עדכניים](#) העוסקים במים. המחקרים נערכו על ידי חוקרים מן האקדמיה ומהתעשייה ועוסקים בשלבי הפקת המים או הטיפול במים. בין המחקרים: [טכנולוגיית אלקטרופלוקולציה](#) המשמשת לניקיון מי שפכים למטרת שימוש חוזר, חיידיקים פולטי אור המאתרים מזיהום במים, [צמצום תוצרי הלוואי של התפלת מים](#) ועוד.

תערוכת "לגעת במים"

התערוכה "לגעת במים" נפתחה בדצמבר 2009 ומתאימה לביקור משפחתי. בתערוכה קיימים מוצגים אינטראקטיביים העוסקים במשק המים של ישראל. לצורך התערוכה נבנו חמש ברכות המארחות בתוכן את המוצגים המיועדים להפעלה. תוך כדי התנסות חווייתית מבינים המבקרים את תכונות המים ומכירים את המכונות השונות שבנה האדם לניצול המים לתועלתו.

בין ההפעלות השונות: סיבוב גלגלי ענק ושאיבה של מים בדומה ל"גלגל אנטיליה", ששימש לשאיבת מים ולהשקיית פרדסי הארץ בסוף המאה ה-19; הפעלת בורג ענק השואב מים, שהמצאתו מיוחסת לארכימדס; בניית סכרים, תעלות והעברת כלי שיט בין הברכות בדומה

לתעלת פנמה; פינות הדגמה והדרכה על כוח המים בשיתוף הקהל; בניית מזרקת מים קטנה למזכרת ועוד.

עוד בתערוכה מפה גדולה ותלת שכבתית של ארץ ישראל. המפה מדגימה באופן מוחשי אתרי שאיבה והתפלה, משקעים, מאגרי מים, מערכות הובלת מים ומפת האקוות (מאגרי מי תהום), ומציינת את השמות של חברות מים ישראליות, אשר הציבו את ישראל על מפת טכנולוגית המים העולמית.

מעבדת המים

באביב 2010 נפתחה במוזיאון המדע בירושלים **מעבדת המים**. המעבדה תפעל חמש שנים, והמבקרים יוכלו להתנסות בתכונות המים, בדיקות איכות, תהליכי התפלה ושלבי סינון.

מקורות, חברת המים הלאומית של ישראל, היא היוזמת והמלווה המקצועית של תערוכות המים במוזיאון. התערוכות מוצגות בשיתוף עם מספר חברות: **אטלנטיום** המפתחת ומספקת פתרונות חדשניים בתחום טיהור המים; **ארד טכנולוגיות** המייצרת ומשווקת לכל העולם מערכות שידור וקריאה מרחוק למדי מים; **ברמד**, יצרנית ברזים ומגופים תעשייתיים; **עמיעד** המפתחת ומשווקת פתרונות סינון מים ידידותיים לסביבה; **וא.ר.י.** המפתחת אביזרים להולכת מים עירונית. אוצר התערוכה: ד"ר אמיר בן שלום.

מקורות מזמינה את קהל המבקרים לחוויה לימודית ועשירה, המתאימה לילדים ולהוריהם כאחד.